51ste jaar. — Nr 122. Dinsdag, 11 October 1904.

DE POSTIJDRER

Men schrijft in te **Tongeren** bij *V. OLLÉE*, uitgever en eigenaar van dit blad.

De POSTIJDER verschijnt 's dinsdags 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld, of aanondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever **Groote-Markt, n° 37-39, Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT.

Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » **5** » »
Een » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voor aan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 11 OCTOBER 1904.

STADS- en PROVINCIENIEUWS.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 20 OCTOBER.

BILSEN. — Onze kermis alhier is afgeloopen naar alle wensch, vol vreugde en vrede en begunstigd door een prachtig weder. Ook krioelde ons stadje van vreemdelingen gedurende al die dagen.

Bakkers, brouwers, herbergiers en winkeliers zijn nu druk bezig hunne winsten te tellen.

MUNSTER-BILSEN. — Een vreemdeling, zeggende beestenkoopman te zijn, kwam donderdag bij M. Vandebeek eenen velo ontleenen. Man, noch velo zijn tot heden niet teruggekeerd.

ROCLENGE. — De kerkfabriek heeft acht prachtige lampen ontvangen van het huis Lempereur en Bernard van Luik.

LOON. — APPELEN. — Het fruitplukken is bijna ten einde in het land van Loon.

Alhoewel de prijzen der winterappelen niet gansch gezet zijn, mag men toch met zekerheid zeggen dat die prijzen laag, uiterst laag zullen blijven. Dit legt zich uit door verscheidene redenen, waarvan de overvloed van fruit zeker de voornaamste is. De overvloed is zoo groot dat, niettegenstaande de lage prijzen, vele eigenaars van boomgaarden merkelijk meer winst gedaan hebben dan in goede gewone jaren ; er zijn natuurlijk uitzonderingen.

Vroeger was 't in vele pachthoeven het gebruik siroop te maken ; dit gebruik was omtrent gansch verlaten geworden. Nu begint men tot de oude doenwijze terug te keeren en het is niet onmogelijk dat de huiselijke siroopfabricatie, eens herbegonnen, de verdere jaren in voege zal blijven. Sommige landbouwers geven fruit aan de beesten te eten ; zoo het schijnt, hebben tot nu gedane proefnemingen eenen voldoenden uitslag gehad. In de steden wordt voorraad van fruit gemaakt door talrijke huisgezinnen, waar gewoonlijk geen tienmaal in het jaar fruit op tafel komt.

« Wij mogen nooit over overvloed van goed klagen », zegden onze voorouders.

Laat ons daarover denken en spreken gelijk zij deden, dat zij nog het wijste zijn.

VLYTINGEN. — Bij de stichting der onderlinge wettig erkende paardenverzekering van het kanton Sichen, was er geen paard van Vlytingen verzekerd. Nu zijn wij het sterkste van de Kantonale Unie, want niet minder dan zesen-twintig stallen (26 leden) zijn thans verzekerd. Wij hadden tot nu toe in onze gemeente niet een sterfgeval.

HASSELT. — De jonge Sipido, die over eenige jaren eenen aanslag pleegde in de Noordstatie te Brussel op den prins van Wallis en die nog altijd in het verbeteringshuis te Gent verblijft, maar er in is gelot, zal binnen kort bij 't 11e linieregiment te Hasselt ingelijfd worden.

CANNE. — Het matigheidgenootschap « *De Groene Ster* » zal hier met de kermis van October, vallende den 23, een prachtig tooneelfeest geven. Het programma dat eerstdaags zal verschijnen, bevat eene keuze van de schoonste klucht- en blijspelen.

ST-TRUIDEN. — *St-Truiden-Vooruit.* — De societeit is gesticht. Zij is samengesteld uit de bijzonderste ingezetenen der stad ; iedere straat heeft zijn lid vertegenwoordigd in de kommissie.

Deze maatschappij heeft geen politiek oogwit ; zij bestaat alleenlijk om feesten te geven in 1905, 75e verjaring van onze onafhankelijkheid.

Eens die feesten voorbij, wordt zij ontbonden.

De voorloopige voorzitter is ook aangeduid, namelijk de heer L. Demal, advokaat te St-Truiden.

— LIJKDIENST. — Vrijdag om 9 ure, had in het klooster der Minderbroeders, te St-Truiden, de plechtig lijkdienst plaats van wijlen Mgr Theotimus Verhaegen, minderbroeder, bisschop van Syene en apostolisch vicaris van Z. W. Houpé, in China, van zijnen broeder, den E. P. Florentinus Robberecht, zendelingen in China, die den 19 Juli LL. te Chatoe-si wreedelijk vermoord werden voor ons heilig geloof.

Vóór de mis, plechtige Lauden der overledenen ; na de mis, lijkrede door den Z. E. P. Adjutus, die druk aanhoord werd.

LOMMEL. — Een droevig ongeval heeft alhier plaats gehad. De genaamde Frans Maas is, terwijl hij zich naar de fabriek te Overpelt begaf en langs het kanaal reed, waarschijnlijk door den hevigen wind in het water geslingerd en ongelukkiglijk verdronken.

De overledene was nog niet lang gehuwd en had een kind.

ACHEL. — Onder de benaming van « Achelsche Kluis, » in het plat « Achelsche Kloes », is het Trapistenklooster alhier alom *bekend*, en toch zal aan menigeen de groote omvangrijkheid van deze inrichting *onbekend* zijn ; daarom volgen hier eenige opgaven :

Het klooster met bebouwde, beplante en ontgonnen gronden, beslaat eene oppervlakte van ruim 400 hectaren; op de beemden, bouwgronden en omgeving staan 20,000 vrucht- en andere boomen, de jaarlijksche opbrengst hooi bedraagt 600,000 kilos ; terwijl jaarlijks voor het ontginnen van gronden, wateringen, bouwgronden, enz. 200,000 fr. aan arbeidsloon uitgegeven is ; de veestapel bestaat uit ruim 100 stuks van het beste Hollandsch ras.

Genoemd klooster is ten zeerste in het buitenland, vooral in Duitschland, beroemd ; dezer dagen zullen zich weder een 16tal buitenlanders in dit klooster begeven, waaronder zich eenige Polen en een paar uit Königsberg en Dantzig bevinden.

ALLERLEI.

VOOR DE VROUWENHOEDEN. — Elk jaar worden meer dan drie millioen zangvogels gedood, om er de hoeden der vrouwen mede te versieren.

— VROUWEN TE KORT. — In sommige streken van Australië zijn veel meer mannen dan vrouwen.

In West-Australië, bijvoorbeeld, zijn er slechts 54,000 vrouwen tegen 168,000 mannen.

— VUURBERGEN. — De meest werkzame vuurberg is Sangay, in Ecuador.

Hij is 17,123 voet hoog en is sedert het jaar 1738 gedurig in werking.

Het geluid der ontploffingen wordt soms gehoord tot in Quito, 150 Engelsche mijlen ver van den berg gelegen.

Men telde reeds 269 ontploffingen op een uur.

— PEPER. — Waar het geld naartoe gaat, hoort men soms zeggen.

Men heeft berekend en 't klinkt bijna ongelooflijk, dat er elk jaar voor achtien millioen zeven honderd vijftig duizend frank peper gebruikt wordt op de wereld.

t' Is, voorwaar, eene gepeperde rekening.

— OP ZEE. — Gedurende de XIXe eeuw zijn door vulkanische uitbarstingen, twee en vijftig eilanden in zee ontstaan.

Negentien zijn onder den waterspiegel gezonken en tien werden onbewoonbaar.

— KOSTELIJKE LADING. — Het schip *Kaiser Wilhelm II* heeft eene som, in goud, van 42,592,648 frank uit Cherbourg (Frankrijk) naar Amerika overgebracht.

Het was de belangrijkste lading goud welke ooit over de zee gebracht werd.

De kamer waarin de reusachtige som verzekerd was, werd met drie sloten verzekerd.

Drie scheepsofficieren kregen elk eenen sleutel.

BINNENLAND.

— TREURIGE BEROEMDHEID. — Over eenige dagen overleed in het gevang te Leuven, den beruchten moordenaar, Dessous-le-Moustier.

Hij had eigenlijk de specialiteit van schaapherders te vermoorden.

Hij was schepene van Hornu en dreef grooten handel in schapen.

Nu en dan verdween er een schaapherder of een schapenkoopman en men noorde van die mannen niet meer spreken. Reeds vermiste men er een klein dozijn, wanneer men eindelijk vaststelde, dat al die lieden verdwenen, nadat zij bij Dessous-le-Moustier eene bestelling schapen hadden gedaan en er te zijnent het bedrag van gingen ontvangen.

Huiszoeking werd ten slotte bij den verdachten schepen bevolen, die aire deftig man doorging.

Onder het mest en den vloer van een geitenstalleken, vond men zeven mannenlijken, zeven menschelijke geraamten neven elkander liggen.

Wanneer de magistraten van het parket aan Dessous-le-Moustier vroegen waar zijne andere slachtoffers gebleven waren, vermits er meer dan zeven spoorloos verdwenen, antwoordde de beruchtte moordenaar koelbloedig : « *Je n'en ai croqué que sept* » (Ik heb er maar zeven gekraakt.)

Hij was ook verdacht zijne vrouw vergiftigd te hebben.

Onder de vermoorden waren de drie gebroeders Thirion, zijn schoonvader, die hij vergiftigde omdat deze wist van de moorden op de Thirions.

Toen hij door het assisenhof van Bergen ter dood veroordeeld werd, berste heel de zaal in toejuichingen uit. Dat was op 22 Maart 1870.

Mrs Alfr. Definisseaux, van Bergen, en Louis Huysmans, van Brussel, waren zijne verdedigers. Hij heeft dus ruim 34 jaren na zijne veroordeeling in de gevangenis doorgebracht, waar hij de wachters menig zuur oogenblik heeft doen beleven.

Sterk als een reus, heeft hij hen meer dan eens pogen te vermoorden. Nooit gelukte men er in hem te doen werken. Hij stierf aan eene beenziekte, die hem schrikkelijke pijnen heeft doen lijden.

— VOOR DE SOLDATEN IN GARNIZOEN TE ANTWERPEN. — Binnen enkele dagen zullen wederom honderden jongelingen den huiselijken haard verlaten om verre van het waakzame oog der ouders, in onze groote garnizoensteden, gedurende 2 of 3 jaren, in het leger te dienen.

Wat al zielsgevaren de jonge recruten in onze groote handelstad loopen is ongelooflijk, en wij kunnen vooral de kristene ouders niet genoeg aanzetten hunne zonen, welke voor Antwerpen bestemd zijn, bijtijds den goeden weg te wijzen. Die weg ligt uitsluitend in het trouw bijwonen der soldatenmis en het regelmatig bezoeken van een onzer Soldatenkringen.

Deze laatste bevinden zich, de eene op de IJzeren Waag, in het Centrum der stad, nabij de Groenplaats en de Kathedraal ; de andere in de Vredestraat, te Berchem, in de nabijheid der kazernen van de genie, den trein en het 7e linie.

Aldaar vinden de jongens in hunne vrije uren een deftig tijdverdrijf. Allerlei spelen staan te hunner beschiking ; voor aangenaame en tevens goede lezing is gezorgd ; het noodige om naar huis te schrijven kunnen zij bekomen ; bovendien worden er van tijd koncerto's, tooneelfeesten, tombola's, enz. gegeven, zoodat zij volstrekt niet behoeven elders in de stad te gaan vermaak zoeken.

De soldatenmis geschiedt bij de Paters Redemptoristen, in het Hopland, nabij het Arsenaal, elken zondag en gebodene feestdag, telkens om 10 uren. Daar ook worden evenals in de soldatenkringen, de jongens met raad en daad bijgestaan ; het zielversterkend woord des Priesters herinnert hun elken zondag de leer van deugd en plicht, beurt hunne harten op, stort hun moed, in om braaf te leven en te blijven, om eens zoo onbesmet, zoo godsdienstig als bij hun heengaan, bij vader en moeder weer te keeren. Duizenden en duizenden danken aan bovengemelde inrichtingen het behoud van hun geloof en hunne zeden. Op die allen, op die duizenden, doen wij een dringenden beroep, opdat zij uit dankbaarheid hunne kameraden zouden aanzetten denzelfden weg te volgen.

Hoe meer soldaten er komen, hoe meer het menschelijk opzicht verdwijnt en hoe meer anderen denzelfden weg inslaan.

Wij rekenen vooral op de Priesters en op de kristene ouders opdat die werken groeien en bloeien. Dat men de jongens een aanbeveling mede geve en zij zullen met opene armen ontvangen worden.

Dat allen die kunnen het hunne bijdragen en zulke propagande maken, dat bijna de algeheelheid der nieuwe lichting in Soldatenkring en Soldatenmis aanwezig zij met Oktober. Onze dank, Gods zegening en ook de dank van ons duurbaar vaderland wezen hun gewijd, die onzen oproep beantwoorden en betrachten.

P. S. Ook in andere steden, zooals Luik, Brussel, Gent, Doornik, Bergen, St. Nikolaas, enz. bestaan gelijkaardige werken.

BUITENLAND.

Nederland.

GEWELDIGE STORM. — Donderdag heerschte over Holland eene geweldige storm, welke vele ongelukken veroorzaakt heeft. Voor Nieuwediep zijn drie botters omgeslagen en met man en muis vergaan.

Bij de Zuiderhaaksboei is de botter H I, schipper Willems, omgeslagen, waarbij de opvarenden verdronken. De enkhuizer IJmuiden door de hooge zee omgeslagen. Drie mannen verdronken.

Nabij Enkhuizen zijn nog twee andere onbekende schuiten verongelukt. Alle opvarenden zijn verdronken. Ook schijnt de schuit M. A. 124 hier verongelukt te zijn. Stukken van dit vaartuig liggen aan het strand verspreid.

Frankrijk.

DE SNEEUW. — Uit Clermont Ferrant wordt gemeld : Er is sneeuw gevallen op de bergketen welke de stad Ambert omringt. De koude is tamelijk vinnig.

— WATERLEIDING VERNIELD. — Driehonderd boeren van Meyons en Chignin, hebben trots het optreden der gendarmen in de gemeente St-André de begonnen kanaliseeringswerken vernield, omdat zij daardoor van hun water werden beroofd.

TEMPEEST. — Te Marseille is een hevig tempeest losgebroken. De telefoondraden zijn gebroken. De pakketboot « Algérien » is op de kust geworpen.

— UITBERSTING VAN DEN MONT-PELÉ. — Naar uit New-York wordt gemeld brengt de stoomboot « Sibrin » Vrijdag te Kingstown, St-Vincent aangekomen, de tijding mee, dat op 30 September de Mont-Pelé in uitbersting was en wolken rook en vuurhollen uitwierp. Dit geeft de verklaring van de stofwolken die men boven de Eilanden onder den Wind had gezien. De kabel op Martinique is gebroken, zoodat men geen bijzonderheden kon krijgen.

Duitschland.

MIJNONGELUK. — Uit Dessau wordt gemeld dat een bruinkoolmijner aldaar overstroomd is. Het water heeft eene massa slijk gevormd, dat den ingang verspert op eene lengte van omtrent 1000 meters. Een deel der mijnwerkers is in de mijn opgesloten. Men vreest dat 18 man zijn omgekomen.

Amerika.

EEN MARTELAAR DER WETENSCHAP. — De bijzonderste medewerker van Edison in zijn laboratorium van Oranje, de heer Clarence Dally, is gisteren na eene langdurige en wreede marteling bezweken ; tengevolge van de voortdurende behandeling der X-stralen, had hij talrijke brandwonden aan de handen en armen bekomen, die erg jenkten en hem in zekeren staat van gevoelloosheid brachten ; langzamerhand vielen zijn baard en zijn haar uit. In 1899 knaagde de kanker hem eene vuist af en in 1904 moest men hem van den rug 150 stukjes huid wegnemen, om op zijne armen te griffelen.

Daar de griffeling niet gelukte, moest men hem den linker arm afzetten en opvolgenlijk al de vingers der rechterhand. Eindelijk, in de maand Maart laatst, moest men heel den arm afzetten. Ondanks al zijn lijden, had de heer Dally geen moed verloren en zijn werk voortgezet voor zooveel zijn toestand het hem toeliet. De beroemdste specialisten trachtten hem te genezen, terwijl de heer Dally zich kunstarmen deed vervaardigen ; hij heelt ze echter maar luttel dagen mogen gebruiken. De dood heeft een einde aan zijne langdurige marteling komen stellen.

OORLOG

TUSSCHEN

RUSLAND EN JAPAN.

AANVALLENDE BEWEGING DER RUSSEN.

Dagorde van generaal Kouropatkin aan de troepen.

S'-Petersburg, 9 Oct.

De *Regeeringsbode*, het meest officieele Russische dagblad, deelt de volgende dagorde meê onder dagteekening van 2 October tot de troepen gericht :

« Meer dan 7 maanden geleden verrastte de vijand ons door eenen verraderlijken aanval tegen Port-Arthur, vóór alle oorlogsverklaring.

» Sedert dien dag hebben de Russische troepen te land talrijke heldendaden verricht waarover het vaderland terecht fier mag wezen. Evenwel is niet alleen de vijand niet verpletterd, maar hij volhardt in zijnen overmoed eene volledige overwinning te droomen.

» De troepen van het Mantjoersche leger, wier moed niet opgehouden heeft schitterend te wezen, waren tot hiertoe niet in getalsterkte om het Japansche leger te verslaan. Eene aanzienlijke tijd was er noodig om alle stoffelijke bezwaren te boven te komen en het actieve leger te versterken, derwijze dat het door zijne massa in staat weze, de zware en roemvolle taak te vervullen, die het te volbrengen heeft.

» 't Is juist om die reden dat, alhoewel wij de Japansche aanvallen tegen onze stellingen te Tachichao, Lian-dian-san en Liao Yang herhaaldelijk afsloegen, ik niet, **na deze overwinningen** (!!!) geaarzeld heb den aftocht te bevelen. Gij hebt heldhaftig sterke stellingen ontruimd, er hoopen lijken achterlatend, zonder door den vijand gestoord te worden, en, **dreigend** (!!!) zijt gij..... achteruitgegaan, bereid tot eenen nieuwen veldslag op nieuwe stellingen.

» Na eenen vijfdaagschen slag te Liao Yang, na eene indrukwekkende verdediging uwer stellingen, zijt gij in de moeielijkste omstandigheden kunnen achteruittrekken op Moekden. Aangevallen door het leger van Kuroki, hebt gij met uwe handen uwe kanonnen door het slijk gesleurd, onophoudelijk strijd leverend, en gij zijt aangekomen te Moekden, zonder een kanon of een gewonde achter te laten, zonder een krijgsgevangen te verliezen, zonder dat iets van den legertros verloren ging.

» Met verdriet in 't hart beval ik den aftocht, maar tevens met het ontwrikbaar vertrouwen dat deze aftocht noodig was, om eene volledige en beslissende zegepraal op den vijand te behalen, als het gepaste uur gekomen was.

» De tsaar heeft voor den strijd tegen Japan voldoende legermachten opgeroepen om ons de overwinning te verzekeren, Al de bezwaren, om dietroepen 10.000 kil. ver te vervoeren, zijn nu overkomen. Gedurende zeven maanden werden onophoudelijk honderdduizenden manschappen, tienduizenden paarden, millioenen kilogrammen materieel uit Europeesch Rusland en Siberië vervoerd en, volstaan die troepen niet dan zullen er nieuwe regimenten komen, want het is des tsaren onwrikbaar besluit den vijand te verslaan en wij zullen even onwrikbaar dit besluit ten uitvoer leggen.

» *Eindelijk is 't uur geslagen, waarnaar heel het Russische leger hunkert ; het oogenblik voor den aanval is gekomen, want het Mantsjoersche leger is thans sterk genoeg om aanvallend op te treden.*

» Gij moet u echter wel overtuigen dat, om eenen talrijken en dapperen vijand te verslaan, buiten de noodige getal sterkte, ook bij allen,